

ICT en Mens & Samenleving

ALGEMEEN	
Lesonderwerp	Inkomsten leerlingen
Tijdsduur	3 lessen
Korte samenvatting van de les	
De leerlingen voeren een onderzoek uit naar de inkomsten van leerlingen d.m.v. een enquête en analyseren deze enquête later met behulp van de computer.	

CONTEXT	
Beginsituatie (wat moeten leerlingen al kennen/kunnen zowel op vlak ICT als voor M&S)	De leerlingen moeten in principe nog niets kunnen aangezien alles uitgelegd zal worden in deze lessenreeks.
DOELEN	
Doelstellingen voor deze les (vermeld hier zowel de doelstellingen uit het leerplan ICT als uit het leerplan M&S)	<p><u>LPD 1</u>: De leerlingen (v)erkennen een onderzoeksvraag of -probleem en zoeken een antwoord of oplossing gebruikmakend van geschikte (leer-)activiteiten, strategieën en tools</p> <p><u>LPD 15</u>: De leerlingen dragen bij aan het tot stand komen van een gezamenlijk resultaat:</p> <ul style="list-style-type: none">· ze passen basisregels en strategieën toe;· ze hanteren (sociale) rollen en interacties;· ze gebruiken vormen van tijdsplanning en taakverdeling. <p><u>LPD 26</u>: De leerlingen lichten de impact van beslissingen van ondernemingen en organisaties op de omgeving toe met aandacht voor...</p> <p><u>LPD 1</u>: De leerlingen organiseren, beheren en zoeken hun bestanden offline en online op een gestructureerde manier in mappen.</p> <p><u>LPD 2</u>: De leerlingen demonstreren overkoepelende basisvaardigheden in het gebruiken van digitale toepassingen.</p> <p><u>LPD 3</u>: De leerlingen creëren inzichtelijk en efficiënt, online en offline, digitaal inhoud.</p> <p><u>LPD 4</u>: De leerlingen delen digitale media en werken op een veilige manier samen in online gedeelde bestanden en/of mappen.</p> <p><u>LPD 6</u>: De leerlingen navigeren functioneel op internet m.b.v. een browser.</p>

Lesuitwerking en organisatie	
Materiaal dat nodig is	<p>Whiteboard voor mindmap Computer (met officepakket) + printer Instructiefiches word, excel en powerpoint + Bijhorende evaluatierubrics (-checklists)</p>
Beschrijving van de les (inhoud + didactische aanpak cfr. Lesschema)	<p>Onderzoeksvraag (hoeveel zakgeld krijgen mijn leerlingen?) 3 lessen</p> <p>Per 4 in een groep: 1 notulist, 1 rapporteur, 2 opzoekers</p> <p>Les 1</p> <p>OLG: Inkomsten en uitgaven van iedereen.</p> <p>Wie heeft hier inkomsten? Vanwaar komen die inkomsten? Moeten jullie hier iets voor doen? Wat doen jullie met die inkomsten? Sparen jullie dat? Geven jullie dat uit en hoeveel geven jullie zoal uit? Waaraan geven jullie dat uit?</p> <p>Onderzoeksvraag opstellen:</p> <p>Wat is ons doelpubliek? Wat willen we precies weten van onze doelgroep? Alle vragen maken. (10-15 vragen over budget).</p> <p>Maak een map aan met de naam van de school; in deze map maak je een nieuwe map met de naam van dit vak "mens & samenleving"</p> <p><u>Inhoud enquête</u> Vraag 1: Antwoorden: </p> <p><u>Opstellen Enquête:</u></p> <p>met een tekstverwerker</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Geef je document de naam onderzoek budget + <i>voornamen groepsleden</i>. Dit is ook de titel (zet deze in het vet en plaats hem bovenaan in het midden (gecentreerd) EN in een groter lettertype dan de normale tekst; ⇒ Typ de vragen; ⇒ Nummer deze vragen via opsommingen;

- ⇒ Geef via hetzelfde menu een symbool (vierkantje) om de gekozen antwoorden in af te vinken;
- ⇒ Druk de enquête zoveel keren af als je hem wil afnemen;
- ⇒ Dit bestand zal net als alle andere bestanden opgeslagen moeten worden, doe dit op je onedrive van de school (uitleg over wat een onedrive is en wat de principes zijn van een clounleving”.
- ⇒ In deze map maak je dit project aan met een nieuwe map “onderzoek inkomsten jongeren”
- ⇒ Sla dit bestand als eerste op in deze map.

Les 2

Uitvoeren enquête:

Hoe bereiken we het best onze doelgroep in grote aantallen?

Zorg voor minstens 20 afnames van de enquête

Wanneer ga je dat doen? (tijdens de middagpauze rondgaan?)

Analyseren enquête:

1. Resultaten handmatig tellen
 - a. Verdeel de afgenomen enquêtes per leeftijdsgroep (aantal stapels = aantal leeftijdsgroepen)
 - b. Neem per leeftijdsgroep of stapel een lege enquête
 - c. Ga per enquête de vragen af en trek streepjes op de lege versie zodat je per stapel het aantal antwoorden weet (TIP: vele handen maken licht werk ;-))
2. Resultaten weergeven in Excel
 - a. Neem elke vraag met de antwoorden over in een Excel-werkblad onder elkaar, houd natuurlijk ermee rekening dat je ook een onderscheid moet maken tussen de leeftijdsgroepen;
 - b. Voor de reeds getelde antwoorden in per vraag;
 - c. Maak een kolomgrafiek per vraag (zie instructiefiche)
 - d. Sla dit opnieuw op in de juiste map
3. Besluiten trekken per vraag; stel een tabel op in word met twee kolommen en evenveel rijen als vragen. In de eerste kolom noteer je de vraag en daarnaast schrijf je de besluiten rond deze vraag.
4. Probeer uiteindelijk te antwoorden op je onderzoeksvraag en formuleer een besluit in je eerste word-bestand

Les 3

Presenteren resultaten:

Maak een powerpointpresentatie

1. Kies bij de tab ontwerpen een ontwerp (thema)
2. Presenteer je onderzoeksvraag en doelgroep
3. Maak een opsomming van de vragen (per dia een vraag)
4. Kopieer per vraag de gemaakte bijhorende grafiek en formuleer korte besluiten
 - a. In een PPP mogen max. 7 regels staan met maximum 7 woorden per regel
5. Sla deze presentatie ook op in de juiste map
6. Ieder groepje presenteert dit aan de klas.

Evaluatie:

Inhoud enquête

De enquête bevat voldoende vragen. (2)

De enquête bevat relevante vragen voor het onderzoek. (3)

Opstellen van de enquête

De enquête in Google Formulieren bevat de gevraagde opmaak (3)

- Naam (1)
- Titel (1)
- Vragen met nummering (1)
- Symbool voor antwoorden (1)
- Opgeslagen op de juiste plek (1)

Uitvoeren van de enquête

Er zijn 20 originele enquêtes afgenomen (5)

Opnemen van resultaten in Excel

Analoog (5)

Rekenblad (kolomgrafiek) (5)

Powerpointpresentatie

Thema toegepast (2)

Besproken vragen (5)

Presentaties zelf:

- ⇒ Zie evaluatierubric

Verplichte zelfreflectie (2)

	Checklist	Ja	Kan beter.
	1 Mens en samenleving <ul style="list-style-type: none"> Ik kan mogelijke inkomstenbronnen voor een jongere opsommen. Ik kan verwoorden dat bepaalde hobby's zorgen voor een gezonde levensstijl. 	☐ ☐	☐ ☐
	2 Mondelinge en sociale vaardigheden <ul style="list-style-type: none"> Ik kan op de gepaste manier vragen stellen voor een enquête. Ik kan het resultaat van een onderzoek mondeling voorstellen. Ik kan in groep werken. 	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
	3 Onderzoeksvaardigheden <ul style="list-style-type: none"> Ik kan een onderzoeksvraag formuleren. Ik kan informatie (teksten, tabellen, grafieken ...) interpreteren. Ik kan informatie verzamelen. Ik kan informatie verwerken. Ik kan reflecteren (zelfevaluatie, peerevaluatie ...) over het verloop van het onderzoek. 	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
	4 ICT <ul style="list-style-type: none"> Ik kan cijfers ingeven in een rekenblad. Ik kan zelf een grafiek maken. Ik kan de resultaten van een onderzoek presenteren. Ik kan een enquête ontwerpen met een tekstverwerker. 	☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐
	Totaal:		